

LUPAPÄÄTÖS
Nro 2/2014/1
Dnro PSAVI/74/04.08/2013
Annettu julkipanon jälkeen
20.1.2014

ASIA Eläinsuojan toimintaa koskeva ympäristölupa, Utajärvi

LUVAN HAKIJA Lotvonen Jukka
Koskenniskantie 6
91660 Ahmas

SISÄLLYSLUETTELO

HAKEMUS JA ASIAN VIREILLETULO	3
TOIMINTA JA SEN SIJAINTI	3
LUVAN HAKEMISEN PERUSTE	3
LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA	3
HAKEMUKSEN SISÄLTÖ	3
Toimintaa koskevat luvat, sopimukset ja alueen kaavoitus tilanne	3
Toiminta	4
Eläintilat ja tuotanto	4
Lannan ja jätevesien varastointi ja käsittely	4
Laiduntaminen	4
Jätteet ja varastointi	5
Liikenne	5
Eläinsuojan toiminta-alue ja ympäristö	5
Asutus ja maankäyttö	5
Suojelukohteet ja pohjavesialueet sekä vesistöalue	6
Arvio toiminnan eri vaikutuksista ympäristöön	6
Arvio toimintaan liittyvistä riskeistä	6
Arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan käytöstä	6
HAKEMUKSEN KÄSITTELY	6
Hakemuksen täydentäminen	6
Hakemuksesta tiedottaminen	7
Lausunnot	7
Muistutus	8
Hakijan vastine	8
ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU	8
Ympäristöluparatkaisu	8
Lupamääräykset	9
Eläinsuojan sijainti	9
Lannan ja jätevesien varastointi ja käsittely	9
Hajuhaittojen torjunta	9
Lannan ja jätevesien hyödyntäminen	10
Jaloittelualue ja laiduntaminen	11
Jätteet ja varastointi	11
Tarkkailu, kirjanpito ja raportointi	12
Muut määräykset	12
RATKAISUN PERUSTELUT	13
Luvan myöntämisen edellytykset	13
Lupamääräysten perustelut	14
VASTAUS LAUSUNTOIHIN	18
Luvan voimassaolo	18
Lupamääräysten tarkistaminen	18
Korvattava päätös	18
PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO	19
LUPAA ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMINEN	19
SOVELLETUT OIKEUSOHJEET	19
KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN	19
Ratkaisu	19
Perustelut	19
Oikeusohjeet	20
MUUTOKSENHAKU	21

HAKEMUS JA ASIAN VIREILLETULO

Jukka Lotvosen eläinsuojan toimintaa koskeva lupahakemus on tullut vireille Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon 28.6.2013.

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Toiminta sijoittuu Utajärven kunnan Ahmaksen kylään tilalle Siltala Rn:o 889-401-17-43. Tilakeskuksen osoite on Koskenniskantie 8. Uusi eläinsuoja sijoittuu nykyisen lypsykarjarakennuksen luoteispuolelle. Rakennusten väliin on suunniteltu 15 metriä pitkä yhdyskäytävä.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Eläinsuojan toiminta on ympäristölupavelvollista ympäristönsuojeluasetuksen 1 §:n 1 momentin 11 a) kohdan perusteella.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojeluasetuksen 5 §:n 1 momentin 11 a) kohdan nojalla toimivaltainen viranomainen on aluehallintovirasto vähintään 75 lypsylehmän eläinsuojan toimintaa koskevassa asiassa.

HAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Toimintaa koskevat luvat, sopimukset ja alueen kaavoitustilanne

Olemassa olevalle toiminnalle on myönnetty ympäristönsuojelulain mukainen ympäristölupa 26.6.2006 Dnro PPO-2006-Y-48-131. Tila on liittynyt ympäristötukijärjestelmään.

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa (vahvistettu 17.2.2005) on eläinsuojan sijaintialueelle osoitettu mk-3-merkintä. Merkintä mk tarkoittaa maaseudun kehittämisen kohdealuetta. Merkinnällä osoitetaan ylikunnallisia maaseutualueita, joilla kehitetään erityisesti maatalouteen ja muihin maaseutuelinkeinoihin, luonnon- ja kulttuuriympäristöön sekä maisemaan tukeutuvaa asumista, elinkeinotoimintaa ja virkistyskäyttöä. Lisämerkintä mk-3 tarkoittaa Oulujokilaakso, Oulu-Kajaani-Arkangel-käytävää, jossa yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota luonnon ja ympäristön kestäväan käyttöön, maiseman hoitoon sekä vedenlaadun, erityisesti Oulun käyttöveden laadun turvaamiseen.

Lisäksi eläinsuoja sijaitsee maakuntakaavassa merkityllä kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeällä alueella. Rokuan-Oulujärven alue kuuluu matkailun vetovoima-alueeseen ja matkailun ja virkistyskehittämisen kohdealueeksi, jolla tarkoitetaan ympäristöarvojen, matkailun ja virkistyskehittämisen kannalta valtakunnallisesti ja kansainvälisesti merkittäviä aluekokonaisuuksia.

Toiminta

Eläintilat ja tuotanto

Tilalle on suunniteltu uusi eläinsuojarakennus, jossa on paikat 30 ummessa olevalle lehmälle ja 40 alle kuuden kuukauden ikäiselle vasikalle. Lisäksi eläinsuojaan tulee tilat sonnille sekä erottelu- ja poikimakarsinat. Nykyisessä eläinsuojassa on laajennuksen jälkeen tilat 90 lypsylehmälle, 39 hieholle ja 22 alle kuuden kuukauden ikäiselle vasikalle. Eläinmäärä laajennuksen jälkeen on 120 lypsylehmää, 54 hiehoa, 51 alle kuuden kuukauden ikäistä vasikkaa ja yksi sonni. Tilan nykyisen ympäristöluvan mukainen eläinmäärä on enintään 69 lypsylehmää, 48 hiehoa/lihanautaa ja 38 alle kuuden kuukauden ikäistä vasikkaa.

Laajennuksen jälkeen tilalla tuotetaan maitoa noin 1 200 000 litraa vuodessa.

Lannan ja jätevesien varastointi ja käsittely

Lietelantamenetelmällä käsitellään lypsykarjarakennuksessa olevien lypsylehmien, hiehojen ja 11 vasikan lanta. Uudessa eläinsuojassa eläimet, 40 vasikkaa, sonni ja 30 lypsylehmää, ovat kestokuivikepohjalla. Lannan varastointiin käytetään tilakeskuksen olemassa olevia kattamattomia betonirakenteisia lietesäiliöitä (1 700 m³, 1 700 m³ ja 300 m³). Säiliöt täytetään altapäin. Padotusmenetelmällä toimivien lietekuilujen tilavuus on 394 m³.

Tilakeskuksessa olevan kuivalantalan tilavuus on 675 m³. Lantalan pinta-ala on 450 m² ja reunojen korkeus 150 cm. Lantalan ajoluiskan korkeus on 50 cm. Kuivitetun alueen pinta-ala lämpöeristetyin uuden eläinsuojan vinkuivikepohjalla on 315 m². Eläinsuojan lattia on betonia. Kuivikkeen paksuus lehmillä on 50–250 cm ja vasikoilla 50–150 cm. Kuivikepohjan betonireunojen korkeus on 60–270 cm ja vasikoilla 60–250 cm. Virtsa imeytetään kuivikkeisiin. Kuivikkeena käytetään olkea ja turvetta. Kuivikepohjat tyhjenetään kerran vuodessa kuivalantalaan.

Maituhuoneen jätevedet, 250 m³ ja eläinsuojan muut pesuvedet, 50 m³ johdetaan lietesäiliöön. Eläinsuojan wc-vedet johdetaan umpisäiliöön. Vesi maatilalle tulee kunnan vesilaitokselta.

Säilörehua valmistetaan esikuivattuna pyöröpaaleihin 3 000 tonnia vuodessa. Hakemuksen mukaan pyöröpaalit säilytetään pellolla. Mahdollisen puristenesteen määrä on pieni.

Lannanlevitykseen on hakemuksen mukaan käytettävissä yhteensä noin 127 hehtaaria peltoa, josta hakijan omaa on noin 100 hehtaaria ja vuokrapeltoa noin 27 hehtaaria. Lanta levitetään pellolle siten, että viikkojen 20–21 aikana levitetään 70 % ja viikkojen 40–42 aikana 30 % lantamäärästä. Hakemuksen mukaan 11,04 hehtaaria pellostä on pohjavesialueella.

Laiduntaminen

Ummessa olevia lehmiä (10 kpl) ja hiehoja (5 kpl) laidunnetaan kolmen kuukauden ajan vuodessa. Laidunala on kaksi hehtaaria. Lehmät pidetään laidunkaudella öisin sisällä. Laitumet eivät rajoitu vesistöön. Eläinten juottamista varten laitumella on juottoallas, joka täytetään letkulla. Laitumella

on kiertävä ruokintapaikka, joka on käytössä 30 vuorokautta kesässä ja 5 vuorokautta kerralla.

Jätteet ja varastointi

Kuolleet eläimet, 1 600 kg vuodessa, toimitetaan raatokeräilyn kautta Honkajoki Oy:lle. Jäteöljy, 100 kg vuodessa ja paalimuovit, 4 800 kg vuodessa, toimitetaan jätekeräyksen kautta Ekokemille Riihimäelle. Metalliromu, kaksi tonnia vuodessa ja akut kaksi kappaletta vuodessa, toimitetaan ongelmajättekeräykseen Utaconille. Loisteputket, viisi kappaletta vuodessa, toimitetaan kunnan keräyspisteeseen. Pilaantunut rehu, noin kaksi tonnia vuodessa hyödynnetään peltolannoitteena. Koska tilan rehu säilötään pyöröpaaleissa, pilaantuneen rehun määrä on vähäinen. Mahdolliset pilaantuneet rehupaalit kompostoidaan kuivalantalassa, jossa kompostoidaan myös ruokintapöydän puhdistuksessa tuleva rehu.

Tilalla on kaksi polttoainesäiliötä, joiden tilavuudet ovat 2 800 litraa ja 6 000 litraa. Säiliöt on varustettu lukituksella ja ylitäytönestimellä. Polttoainesäiliöt on viimeksi tarkastettu paloviranomaisen toimesta syksyllä 2011. Muita öljytuotteita säilytetään enintään 400 litraa tilan konehallissa.

Pesuaineet, enintään 500 kg, varastoidaan navetassa erillisessä varastossa. Säilörehun säilönnässä käytetään maitohappobakteereita 30 kg vuodessa. Niitä säilytetään lukitussa tilassa erillisessä varastossa. Kasvinsuojeluaineita säilytetään 10 kg erillisessä varastossa.

Liikenne

Maitoauto käy tilalla joka toinen päivä, teurasauto kuusi kertaa vuodessa, vasikka-auto kerran kuukaudessa, öljyauto kaksi kertaa vuodessa ja jäteauto joka toinen viikko. Muu liikenne on maatilan normaalia liikennettä.

Eläinsuojan toiminta-alue ja ympäristö

Asutus ja maankäyttö

Toiminta sijoittuu maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle. Tilakeskus sijoittuu noin 14 kilometriä Utajärven keskustasta etelään. Uusi eläinsuoja sijoittuu nykyisen lypsykarjarakennuksen luoteispuolelle. Rakennusten väliin on suunniteltu 15 metriä pitkä yhdyskäytävä. Lähin naapurin asuinrakennus sijoittuu noin 240 luoteeseen suunnitellusta laajennusosasta. Eläinsuojien ja lähimmän naapurin välissä on rautatie.

Laajennuksen yhteydessä ei ole suunniteltu rakennettavaksi uusia lantalaita tai lietesäiliöitä. Lähimpänä naapurien asuinrakennusta nykyisistä lantanvarastointitiloista on kuivalantala, josta naapurin asuinrakennukseen on noin 190 metriä. Pienin 300 m³:n lietesäiliö sijaitsee noin 220 metrin etäisyydellä naapurin asuinrakennuksesta. Tilakeskuksen eteläpuolella olevat säiliöt ovat lähimmillään noin 200 metrin etäisyydellä tilakeskuksen lounaispuolella olevasta naapurin asuinrakennuksesta.

Suojelukohteet ja pohjavesialueet sekä vesistöalue

Ahmasjärvi kuuluu Natura-2000 alueisiin (F11106002) ja valtakunnalliseen lintuvesiensuojeluohjelmaan. Peltolohkot 03083, 01227 ja 00873 sijaitsevat Ahmasjärven Natura-alueen välittömässä läheisyydessä.

Peltolohkot 03083, 01227, 00873 ja 00874 sijaitsevat Hirsijärvi-Ahmaksen (11494052) vedenhankintaan tärkeällä pohjavesialueella. Peltolohkot 00127 ja 00128 sijaitsevat Rokuan (11494051) vedenhankintaan tärkeällä pohjavesialueella.

Tuotantorakennukset tai lannanvarastointisäiliöt eivät sijaitse pohjavesialueella tai suojelualueella. Toimintoja ei sijaitse havaituilla tulva-alueilla.

Tuotantorakennukset, lannanvarastointisäiliöt ja pääosa lannanlevityspelloista sijaitsevat Ahmasjärven (59.219) vesistöalueella. Lannanlevityspelloja sijaitsee myös Utasen (59.211) vesistöalueella. Vesistöalueet laskevat Oulujoen keski- ja yläosan vesistöalueelle.

Arvio toiminnan eri vaikutuksista ympäristöön

Hakemuksen mukaan toiminta ei tule aiheuttamaan normaalista poikkeavaa melu-, haju- tai muuta haittaa. Lietteen levitys tehdään multaavalla kalustolla ja mahdollisimman nopeasti, jotta hajuhaitat olisivat mahdollisimman vähäiset. Kuivalanta levitetään murskaavalla tarkkuuslevittimellä. Murskauksen ansiosta kuivalanta voidaan levittää myös nurmen pintaan.

Arvio toimintaan liittyvistä riskeistä

Hakemuksen mukaan tilalla on automaattinen aggregaatti sähkökatkojen varalle. Vesi tulee kunnan vesijohtoverkosta, mutta tarvittaessa vesi voidaan ottaa omasta kaivosta. Palo- ja pelastussuunnitelman mukaisesti sammuttimia on navetassa, konehallissa ja traktoreissa. Navetassa on palohälytysjärjestelmä, joka tekee hälytyksen puhelimeen. Palohälytin huolletaan vuosittain. Palo- ja pelastussuunnitelma on tehty vuonna 2008 ja se on päivitetty vuonna 2011.

Arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan käytöstä

Hakemuksen mukaan toiminnassa otetaan käyttöön paras mahdollinen käytössä oleva tekniikka, joka on toimivuuden ja kustannusten kannalta mahdollista. Hajuhaittoja pyritään vähentämään lietteen ja kuivalannan multaamisella. Multaamalla liete ei jää kasvuston päälle, kuten pintalevityksessä. Tällöin myös hajuhaitat pienenevät. Navetassa on luonnollinen ilmanvaihto, joka vähentää energiankulutusta.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksen täydentäminen

Hakemusta on täydennetty 23.9.2013 tiedoilla eläinmäärästä, lannanvarastoinnista, pilaantuneen rehun varastoinnista ja laidunalueista. Lisäksi on toimitettu eläinsuojan naapurien yhteystietoja.

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksen vireilläolosta on tiedotettu kuuluttamalla Utajärven kunnan ja Pohjois-Suomen aluehallintoviraston virallisilla ilmoitustauluilla 1.10.–31.10.2013. Hakemusasiakirjat ovat kuulutusaikana olleet saatavilla Utajärven kunnassa ja Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa. Kuulutuksen julkaisemisesta on erikseen tiedotettu asianosaisille. Hakemuksesta on pyydetty lausunnot Utajärven kunnalta, Utajärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta ja Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta (ELY-keskus).

Lausunnot

1. Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Olemassa olevalle toiminnalle on myönnetty ympäristönsuojelulain mukainen ympäristölupa 26.6.2006/Dnro PPO-2006-Y-48-131.

Tuotantorakennukset tai lannanvarastointisäiliöt eivät sijaitse pohjavesialueella tai suojelualueella. Toimintoja ei sijaitse havaituilla tulva-alueilla.

Peltolohkot 03083, 01227, 00873 ja 00874 sijaitsevat Hirsijärvi-Ahmaksen (11494052) vedenhankintaan tärkeällä pohjavesialueella. Lisäksi lohkot 03083, 01227 ja 00873 sijaitsevat Ahmasjärven (FI1106002) Natura-alueen välittömässä läheisyydessä, jolloin pelto eivät saa heikentää Natura-alueen suojelun tarkoitusta rehevöittämällä. Peltolohkot 00127 ja 00128 sijaitsevat Rokuan (11494051) vedenhankintaan tärkeällä pohjavesialueella. Lietelantaa, virtsaa tai muita jätevesiä ei saa levittää pohjavesialueelle. Lupahakemusta tulee tarvittaessa täydentää, että riittävä peltopinta-ala on käytettävissä tulevalle eläinmäärälle.

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa (vahvistettu 17.2.2005) on eläinsuojan sijaintialueelle osoitettu mk-3-merkintä. Merkintä mk tarkoittaa maaseudun kehittämisen kohdealuetta. Merkinnällä osoitetaan ylikunnallisia maaseutualueita, joilla kehitetään erityisesti maatalouteen ja muihin maaseutuelinkeinoihin, luonnon- ja kulttuuriympäristöön sekä maisemaan tukeutuvaa asumista, elinkeinotoimintaa ja virkistyskäyttöä. Lisämerkintä mk-3 tarkoittaa Oulujokilaakso, Oulu-Kajaani-Arkangel-käytävää, jossa yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota luonnon ja ympäristön kestäväan käyttöön, maiseman hoitoon sekä vedenlaadun, erityisesti Oulun käyttöveden laadun turvaamiseen.

Lisäksi eläinsuoja sijaitsee maakuntakaavassa merkityllä kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeällä alueella. Rokuan-Oulujärven alue kuuluu matkailun vetovoima-alueeseen ja matkailun ja virkistyskeittämisen kohdealueeksi, jolla tarkoitetaan ympäristöarvojen, matkailun ja virkistyskeittämisen kannalta valtakunnallisesti ja kansainvälisesti merkittäviä aluekokonaisuuksia.

Tuotantorakennukset, lannanvarastointisäiliöt ja pääosa lannanlevityspelloista sijaitsevat Ahmasjärven (59.219) vesistöalueella. Lannanlevityspelloja sijaitsee myös Utasen (59.211) vesistöalueella. Vesistöalueet laskevat Oulujoen keski- ja yläosan vesistöalueelle. Oulujoen-lijoen vesienhoitosuunnitelman toimenpideohjelmassa (Oulujoen-lijoen vesienhoitoalueen toimenpideohjelma 2010–2015: Osa 3) todetaan, että Oulujoen keski- ja yläosa ovat ekologisesti hyvässä tilassa, joiden nykytila tulee säilyttää.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus toteaa, että toimintaa koskevissa lupamääräyksissä tulisi soveltuvin osin huomioida vesienhoitoalueelle kohdistuvat tavoitteet. Maatalouden vesienhoidon tehostamiseksi luvanhakijan tulee seurata lannan käsittelyyn ja levittämiseen liittyviä tekniikkojen kehittymistä. Myös lantavarastoihin ja lannankäsittelyjärjestelmiin liittyvää uutta käyttökelpoista tekniikkaa on otettava soveltuvin osin käyttöön jatkossa, mikäli se vähentää ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Hakemuksen mukaan tässä vaiheessa ei ole suunnitteilla jaloittelutarhaa. ELY-keskuksen mielestä on lupamääräyksiin tästä huolimatta syytä asettaa määräykset suunnitelman hyväksyttämiseksi valvontaviranomaisella, mikäli myöhemmässä vaiheessa jaloittelutarha haluttaisiin toteuttaa. Mikäli eläimiä liikutellaan taajaan eläinsuojan ja laitumen välillä, tulee harkita riittävän laajan tiivispohjaisen alueen tarvetta eläinsuojan kulkuaukon luona.

2. Utajärven kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Lausunnossa todetaan, että hakemuksen mukaan osa pelloista sijaitsee pohjavesialueella (11,04 ha). Hakemuksen täydennyksessä kartalla esitetyistä pohjavesialueella sijaitsevista peltolohkoista kaikki eivät sijaitse pohjavesialueella. Ahmasjärven ympäristö ei ole pohjavesialuetta. Rokuan pohjavesialueella sijaitsevat hakemuksen täydennyksessä esitetyt peltolohkot 00127 ja 00128. Tulee arvioida pohjavesialueella sijaitsevien peltosten soveltuvuus lannanlevitykseen. Lannanlevityksestä ei saa aiheutua pohjavesien pilaantumisvaaraa. Pohjavesialueille ei tulisi levittää lietelantaa. Hakemuksen mukaan osa pelloista sijaitsee Ahmasjärven rannalla. Näin ollen tulee kiinnittää huomiota vesistökuormituksen vähentämiseen. Tulee huomioida, ettei lantaa tai sen ravinteita pääse valumaan vesistöön tai ojaan. Ahmasjärvi kuuluu Natura-2000 alueisiin ja valtakunnalliseen lintuvesiohjelmaan.

Muistutus

XX on todennut, että hyväksyy rakentamisen.

Hakijan vastine

Hakija on todennut vastineessaan, että riittävän peltopinta-alan ylläpitämiseksi tulevalle eläinmäärälle peltoja vuokrataan tai ostetaan, kun niitä alueella tulee tarjolle.

Rakennustöiden yhteydessä tullaan rakentamaan eläinten kulkuaukon kohdalle riittävän laaja tiivispohjainen alue.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Ympäristöluparatkaisu

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto myöntää ympäristöluvan Jukka Lotvosen eläinsuojan toiminnalle Utajärven kunnan Ahmaksen kylään tilalle Siltala Rn:o 889-401-17-43 hakemukseen liitetyn suunnitelman mukaisesti siten kuin lupamääräyksistä ilmenee.

Lupamääräykset

Eläinsuojan sijainti

1. Uusi eläinsuoja on sijoitettava hakemuksessa esitettyjen piirustusten mukaisesti; asemapiirros 28.4.2013 ja pohjapiirros 28.4.2013 (karjarakennus).
2. Eläinsuojoihin saa sijoittaa enintään 120 lypsylehmää, 54 hiehoa, 51 alle kuuden kuukauden ikäistä vasikkaa ja yhden sonnin (957 eläinyksikköä). Eläinmääriä voidaan muuttaa edellyttäen, että lannantuotto ei ylitä edellä mainittujen eläinmäärien yhteistä lannantuottoa.

Lannan ja jätevesien varastointi ja käsittely

3. Eläinsuojassa muodostuva lanta ja toiminnassa muodostuvat pesuvedet sekä säilörehun puristenesteet tulee varastoida vesitiiviiksi rakennetuissa varastoissa. Eläinsuojan pohjarakenteiden ja lannanvarastointitilojen tulee olla vesitiiviitä ja täyttää rakenteeltaan maa- ja metsätalousministeriön rakentamismääräysten ja -ohjeiden vaatimukset (MMM-RMO C4).

Lietelannan, sadevesien, eläinsuojan pesuvesien ja säilörehun puristenesteen 12 kuukauden varastotilaa tulee olla käytettävissä vähintään 3 879 m³. Kuivikelannan varastointitilavuutta on oltava vähintään 895 m³.

Eläinsuojan ja lannanvarastointitilojen rakenteiden ja käytön tulee estää lannan tai niistä johtuvien valumavesien joutuminen pinta- tai pohjavesiin. Eläinsuojan katoilta kertyvät sade- ja sulamisvedet tulee johtaa lannan varasto- ja käsittelytilojen ulkopuolelle.

Toiminnanharjoittajan tulee tarkkailla lannanvarastointitilojen kuntoa ja viivytyksettä korjata mahdolliset niissä havaitut puutteet ja vauriot. Lanta-varastot on tyhjennettävä ja tarkastettava perusteellisesti vuosittain.

Säilörehun puristeneste on otettava talteen ja käytettävä lannoitteena. Pyöröpaalit on avattava tiiviillä alustalla. Pyöröpaaleja ei saa varastoida vesistöjen ja valtaojien varsilla.

4. Eläinsuojan sosiaalitilojen wc-vedet tulee johtaa yleiseen jätevesiviemäriin tai umpisäiliöön ja toimitettava jätevedenpuhdistamolle tai jätevedet on käsiteltävä siten, että ympäristöön johtuvaa kuormitus vähenee orgaanisen aineksen (BHK7) osalta vähintään 80 %, kokonaisfosforin osalta vähintään 70 % ja kokonaistypen osalta vähintään 30 %.

Käymälävesiä ja saostuskaivolietteitä ei saa levittää peltoon ilman asianmukaista käsittelyä.

Hajuhaittojen torjunta

5. Kaikki tilakeskuksessa olevat lietesäiliöt on täytettävä alakautta. Mikäli hajuhaittoja ilmenee, tulee säiliöt kattaa vähintään kelluvalla katteella. Kelluvaksi katteeksi käyvät esimerkiksi turve, leca-sora ja kelluvat levykannet. Mikäli kelluvana katteena käytetään turvetta, on turvekerroksen paksuuden oltava vähintään 10 cm.

Tilakeskuksen lantalassa varastoitava kuivikelanta tulee kattaa vähintään 10 cm:n vahvuisella turvekerroksella, peitteellä tai muulla materiaalilla, mikäli hajuhaittoja ilmenee.

Lannan ja jätevesien hyödyntäminen

6. Lanta on ensisijaisesti hyödynnettävä lannoitteena pellolla. Lantaa voidaan tämän lisäksi toimittaa myös käsiteltäväksi ympäristöluvan omaavalle vastaanottajalle, jos ennen lannan luovutusta esitetään ELY-keskukselle lannan luovutussopimus.

Tilalla on oltava jatkuvasti käytettävissä lannan levitykseen luvan mukaisella eläinmäärällä vähintään 113 hehtaaria peltoa.

Luvan saajan hallussa olevista lannanlevityspeltoaloista on oltava ajantasaiset vuokra- ym. sopimukset ja ne on tarvittaessa esitettävä valvontaviranomaiselle.

Lannan peltolevityksessä tulee noudattaa maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamista koskevan valtioneuvoston asetuksen (931/2000) määräyksiä, ellei lupamääräyksissä jäljempänä muuta vaadita. Lisäksi lannan levitysmäärissä on otettava huomioon maaperän viljavuustutkimukset, lannan typpi- ja fosforipitoisuudet sekä kasvien ravinnetarve.

Toiminnalla ei saa heikentää Ahmasjärven Natura-alueen luontotyyppien tilaa.

7. Lannan kuormaus ja kuljetus tulee hoitaa tarkoitukseen suunniteltua tiivistä kalustoa käyttäen siten, ettei lietettä tai lantaa pääse ympäristöön, kuljetusteille, ojiin, vesistöön tai pohjaveteen ja, ettei siitä aiheudu kohtuutonta haittaa tien varrella asuville asukkaille ja muille tien käyttäjille. Mikäli kuljetusteille pääsee valumaan lietettä tai lantaa, tulee likaantuneet alueet puhdistaa välittömästi. Lannan levitys tulee hoitaa siten, ettei naapureille ja lannan levitysalojen läheisyydessä asuville asukkaille aiheudu kohtuutonta hajuhaittaa.

Muualle kuin kasvustoon levitetty lanta tulee mullata mahdollisimman pian, viimeistään vuorokauden kuluessa levityksestä.

8. Lannan pintalevitys on kielletty pellolla, jonka keskimääräinen kaltevuus ylittää 10 %. Lantaa ei saa levittää routaiseen, lumipeitteiseen tai veden kyllästämään maahan. Lannanlevitys on kielletty 15.10.–15.4. välisenä aikana. Lantaa voidaan kuitenkin levittää syksyllä enintään 15.11. asti ja aloittaa keväällä aikaisintaan 1.4., jos maa on sula ja kuiva, jolloin huuhtoutumista vesistöön ei tapahdu eikä pohjamaan tiivistymisvaaraa ole. Lantaa ei saa levittää nurmikasvuston pintaan 15.9. jälkeen. Lannan käyttö on kielletty kymmentä metriä lähempänä vesistöä. Suojavyöhykealueita ei lasketa edellä mainittuun levitysaltaan mukaan. Lannan pintalevitys on kielletty pelloilla, jonka keskimääräinen kaltevuus ylittää 10 %.

Ravinteiden ja lannoitteen huuhtoutumisen estämiseksi tulee viljellä ensisijaisesti peltoja, joilla ei ole tulvan uhkaa. Viljeltäessä tulvanalaisia peltoja tulee tulvan mahdollisuus ottaa huomioon. Lanta tulee levittää pelloille vasta tulvan jälkeen. Peltoja ei tule kyntää syksyllä vaan vasta keväällä tulvan jälkeen.

Toiminnanharjoittajan tulee huolehtia siitä, että lannan vastaanottajat ja lannan kuljetuksesta vastaavat tahot ovat tietoisia tämän päätöksen lannan käsittelyä ja levittämistä koskevista määräyksistä.

Luokitelluilla pohjavesialueilla sijaitseville pelloille ei saa levittää lietelantaa, virtsaa, jätevesiä, puristenesettä tai muutaakaan nestemäistä orgaanista lannoitetta, ellei toiminnanharjoittaja maaperätutkimusten tai vastaavien luotettavien selvitysten perusteella osoita, ettei siitä aiheudu pohjavesien pilaantumisvaaraa. Kuivalannan levitys on sallittu pohjavesialueen ulkorajan sekä pohjavesialueen varsinaisen muodostumisalueen väliselle vyöhykkeelle, kun levitys tapahtuu keväällä ja lanta mullataan välittömästi levityksen jälkeen. Talousvesikaivojen ympärille tulee jättää vähintään 30 metriä leveä, lietteellä, lannalla ja virtsalla käsittelemätön vyöhyke. Kasvinsuojeluaineita käytettäessä tulee varmistaa, että tuotteet soveltuvat pohjavesialueella viljelyyn.

Jaloittelualue ja laiduntaminen

9. Mikäli eläinsuojan yhteyteen tullaan perustamaan jaloittelutarha, tulee se varustaa reunoilla ja jätevesien keräyskaivolla. Suunnitelma jaloittelutarhan rakenteista ja jätevesien käsittelystä tulee toimittaa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen hyväksyttäväksi vähintään kolme kuukautta ennen hankkeen toteuttamista.

Laiduntavan karjan määrä tulee sopeuttaa laidunalueen pinta-alaan, jottei ylitetä alueen maaperän ja kasvillisuuden kestävyyttä. Eläinsuojasta laidunalueelle johtavien kulkuteiden tulee olla kovapohjaisia ja niille kertyvä lanta tulee poistaa säännöllisesti. Laidunalueet tulee pitää hyvässä kunnossa ja laidunpaine tulee pitää kohtuullisena eroosion välttämiseksi. Laiduneläinten väliaikaiset juotto- ja ruokintapaikat tulee olla järjestetty siten, etteivät ne aiheuta epäsiisteyttä eivätkä haju- ja terveyshaittaa. Eläimiä ei saa laiduntaa alle 50 metrin etäisyydellä talousvesikaivoista. Laiduntavien eläinten pääsy vesistöön tulee estää.

Jätteet ja varastointi

10. Toimintaa on harjoitettava siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Toiminnassa syntyvien jätteiden ja käytettävien kemikaalien varastointi on järjestettävä siten, ettei varastoinnista aiheudu epäsiisteyttä, hajua tai terveyshaittaa tai maaperän tai pohjaveden pilaantumisvaaraa tai muuta haittaa ympäristölle.

Kemikaalit ja vaaralliset jätteet on säilytettävä tarkoitukseen soveltuvassa varastopaikassa ehjissä, suljetuissa ja merkityissä astioissa tiiviillä alustalla, jossa on reunallinen suojarakenne. Kemikaalien pääsy viemäriin tulee estää.

11. Polttoainesäiliöiden tulee olla tyyppiä hyväksytyjä polttoaineen varastointiin. Polttoneste- ja öljysäiliöiden alustan sekä tankkauspaikan alustan tulee olla tiiviitä. Polttoainesäiliöt tulee sijoittaa katokselliseen suojaaltaaseen sekä varustaa ylitäytön estävällä järjestelmällä ja laponestolaitteilla. Suoja-allasta ja katosta ei tarvita, mikäli säiliö on vuodonilmaisulla varustettu kaksivaippainen säiliö. Säiliöiden sijoittelussa on huomioitava riittävät suojaetäisyydet vesistöihin ja ojiin. Tankkauspaikan läheisyydessä on oltava imeytysainetta polttoainevuotojen varalle. Tankkauspaikka on tehtävä määräyksen mukaiseksi vuoden 2014 loppuun mennessä.

12. Jätehuolto on hoidettava Utajärven kunnan alueella voimassa olevien jätehuoltomääräysten mukaisesti. Vaaralliset jätteet, kuten esimerkiksi loisteputket, akut, jäteöljyt, öljynsuodattimet ja käyttökelvottomat torjunta-aineet, on toimitettava vaarallisten jätteiden vastaanottopisteeseen, jolla on lupa vastaanottaa kyseisiä jätteitä. Hyötyjätteet, kuten esimerkiksi muovi, paperi, pahvi, metalli, lasi on kerättävä erilleen ja toimitettava ensisijaisesti hyötykäyttöön. Jätteet on toimitettava hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi toimijalle, jolla on lupa vastaanottaa kyseistä jätettä. Jätteitä ei saa polttaa omatoimisesti.

Pilaantunut rehu on varastoitava tiivispohjaisella alustalla. Rehu on hyödynnettävä lannoitteena pellolla.

13. Kuolleet eläimet on viipymättä toimitettava käsiteltäväksi asianmukaisen luvan saaneeseen käsittelylaitokseen tai käsiteltävä muulla kunnan eläinlääkärin hyväksymällä tavalla. Kuolleiden eläinten varastointia tulee välttää. Mikäli ruhoja varastoidaan tilalla pidempiaikaisesti, tulee varastointin tapahtua jäähdytetyssä varastotilassa tai erillisessä kylmäsäilytyskontissa. Lyhytaikainen varastointi tulee hoitaa tiiviillä alustalla ja peitettynä.

Tarkkailu, kirjanpito ja raportointi

14. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa eläinsuojan toiminnasta. Vuosiyhteenveto kirjanpidosta tulee toimittaa vuosittain helmikuun loppuun mennessä ELY-keskukselle.

Vuosiyhteenvedon tulee sisältää ainakin seuraavat asiat:

- tiedot eläinmääristä
- tiedot toteutuneista lantamääristä
- tiedot lannan vastaanottosopimuksista ja levitysalloista
- tiedot toiminnassa syntyvistä jätteistä sekä niiden käsittelytavat ja toimituspaikat
- tiedot kuolleiden eläinten määristä, toimituspaikoista ja -ajoista sekä käsittelytavoista
- tiedot laitoksen toiminnassa tapahtuneista häiriötilanteista tai muista poikkeuksellisista tilanteista

Liete- ja kuivalannasta tulee tehdä lanta-analyysi kokonaistypen, liukoisen typen ja liukoisen fosforin määrittämiseksi vähintään viiden vuoden välein. Analyysitulokset tulee liittää eläinsuojan toiminnasta pidettävään kirjanpitoon.

Muut määräykset

15. Ympäristönsuojelutoimia on ylläpidettävä ja edistettävä niin, ettei toiminnasta aiheutuva melu, päästöt ilmaan, maaperään, vesiin, viemäriin tai muu syy aiheuta joko vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Toiminnasta ei saa aiheutua ympäristön roskaantumista, maisemahaittaa eikä yleistä viihtyisyyden alenemista.

16. Häiriötilanteissa ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa, joissa on aiheutunut tai uhkaa aiheutua määrältään tai laadultaan tavanomaisesta poikkeavia päästöjä ilmaan, vesistöön tai maaperään, on välittömästi ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin tällaisten päästöjen estämiseksi, päästöistä aiheutuvien vahinkojen torjumiseksi ja tapahtuman toistumisen

estämiseksi. Kyseisistä tilanteista on ilmoitettava välittömästi Utajärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle.

17. Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimialaansa liittyvän ympäristön kannalta parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä ja varauduttava sen käyttöönottoon.

18. Uuden eläinsuojan valmistumisesta on ilmoitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle viimeistään kuukausi ennen sen käyttöönottoa. Tuotannon lisäämisestä, muuttamisesta tai lopettamisesta on ilmoitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle viimeistään kaksi kuukautta ennen toimenpiteisiin ryhtymistä.

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Aluehallintovirasto katsoo, että eläinsuojan toiminta tämän lupapäätöksen mukaisesti toteutettuna täyttää laissa säädetyt ympäristöluvan myöntämisen edellytykset.

Ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta annettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityistä luonnonolosuhteiden huonontumista tai vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella tai eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasiutusta.

Toiminta sijoittuu perinteiselle maatalousalueelle, jolla karjatalouden harjoittaminen voidaan katsoa tavanomaiseksi toiminnaksi. Tilakeskukseen on suunniteltu rakennettavaksi uusi eläinsuojarakennus, joka liittyy yhdyskäytävällä olemassa olevan eläinsuojarakennuksen luoteispuolelle. Toiminta laajenee nykyisen ympäristöluvan mukaisesti laajuudesta 69 lypsylehmää, 48 hiehoa tai lihanautaa ja 38 alle kuuden kuukauden ikäistä vasikkaa (588 eläinyksikköä) laajuuteen 120 lypsylehmää, 54 hiehoa, yksi sonni ja 51 alle kuuden kuukauden ikäistä vasikkaa (957 eläinyksikköä). Laajennus on 1,6-kertainen.

Pienten ja keskisuurten eläinsuojien laajennusten tulisi ympäristöministeriön kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeen suosituksen mukaan sijaita vähintään 100 metrin etäisyydellä lähimmästä häiriintyvistä kohteesta. Lähin naapurin asuinrakennus sijoittuu noin 240 luoteeseen suunnitellusta laajennusosasta. Tilakeskukseen ei ole suunniteltu uusia lannanvarastointitiloja. Olemassa oleva kuivalantala sijoittuu noin 190 metrin ja lietesäiliöt lähimmillään noin 200 metrin etäisyydelle lähimmistä naapurien asuinrakennuksista, jotka sijoittuvat tilakeskuksesta lounaaseen ja luoteeseen.

Aluehallintovirasto katsoo, että eläinsuojatoiminta hakemuksessa esitetyllä paikalla haetussa laajuudessa annettuja lupamääräyksiä noudattaen täyttää luvan myöntämisen edellytykset. Toiminta ei sijoitu kaavamääräysten vastaisesti.

Eläinsuojan toiminnassa hajua aiheutuu muun muassa lannan varastoinnista, käsittelystä ja levityksestä. Lupapäätöksessä on annettu lannanlevitystä ja varastointia koskevat lupamääräykset ja selvitetty, että toiminnanharjoittajalla on käytettävissä riittävä peltoala lannanlevitykseen. Hakemuksen mukaan lietteen levitys tehdään multaavalla kalustolla ja mahdollisimman nopeasti, jotta hajuhaitat olisivat mahdollisimman vähäiset. Kuivalanta levitetään murskaavalla tarkkuuslevittimellä.

Oulujoen–Iijoen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman mukaan Oulujoen keski- ja yläosan ekologinen tila on hyvä. Vesistön hyvän tilan säilyttämiseksi on määrätty, että toiminnanharjoittaja on oltava selvillä parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä ja varautumisesta sen käyttöönottoon. Vesistökuormituksen vähentämiseksi on annettu määräykset muun muassa suojavyöhykkeiden leveydestä, jotka on huomioitava lannan levityksessä vesistöjen läheisyydessä ja eläinsuojan pohjarakenteiden ja lannanvarastointitilojen tiiveydestä.

Lupamääräysten perustelut

Luvan määräysten tavoitteena on ehkäistä haitalliset ympäristövaikutukset ennakolta tai rajoittaa ne mahdollisimman vähäisiksi. Lupamääräyksellä varmistetaan uuden eläinsuojan sijoittaminen hakemuksessa esitettyyn paikkaan. (lupamääräys 1)

Toimintaa tulee harjoittaa lupapäätöksen perusteena olevien nautaeläinten eläinmäärien puitteissa. Lupa on myönnetty hakemukseen liitetyissä pohjapiirustuksissa esitettyjen eläinpaikkojen perusteella. (lupamääräys 2)

Lannan varastointitilojen mitoitus perustuu valtioneuvoston asetukseen maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta (931/2000). Asetuksen 4 §:n mukaan lietelannan varastotilojen tulee olla niin suuria, jotta niihin voidaan varastoida 12 kuukauden aikana kertynyt lanta ja virtsa sekä muut säiliöihin johdettavat vedet.

Tilalla on varastointitilavuutta lietesäiliöissä ja lietekuiluissa yhteensä 4 094 m³. Tilavuutta tarvitaan lietelannan, kattamattomiin lietesäiliöihin ja kuivalantalaan kertyvien sadevesien, eläinsuojan pesuvesien ja puristenesteen varastointia varten yhteensä 3 879 m³. Kuivikelannan varastointitilavuutta tarvitaan uudessa eläinsuojassa olevien 30 lehmän, 40 alle kuuden kuukauden ikäisen vasikan ja yhden sonnin vinokuivikepohjilla muodostuvan lannan varastointiin yhteensä 895 m³ vuodessa. Kuivikepohjilla on hakemuksen mukaan varastointitilavuutta 800 m³ ja kuivikelantalassa 675 m³. Kuivalantalaan kertyvien sadevesien määräksi on arvioitu lantalan pinta-ala x 0,1 m ja lietesäiliöihin säiliön pinta-ala x 0,3. Varastointitilavuudet ovat riittävät.

Varastointitilojen tulee olla vesitiiviitä pinta- tai pohjavesien pilaantumisen ehkäisemiseksi. Säilörehun puristenesteen pääsy ympäristöön tulee estää pohja- ja pintavesien suojelemiseksi.

Tarkkailemalla säännöllisesti lannanvarastointi- ja johtamisrakenteita ja tyhjentämällä säiliöt vuosittain voidaan varmistua niiden tiiveydestä ja ryhtyä välittömästi toimenpiteisiin mahdollisten vuotojen ilmaannuttua. Lanta-varastojen vuosittaisella tyhjentämisellä varmistetaan hyötytilavuuden säilyminen suunnitelmien mukaisena. (lupamääräys 3)

Eläinsuojien yhteydessä olevien sosiaalitilojen wc-vesiä ei saa johtaa käsittelemättöminä maahan, ojaan tai muuhun uomaan vesien pilaantumisva-

ran vuoksi. Valtioneuvoston asetuksessa (209/2011) talousjätevesien käsittelystä vesihuoltolaitosten ulkopuolisilla alueilla määritetään vaadittavat puhdistustehot. Ympäristönsuojelulain 4 §:n 1 momentin ensimmäinen kohdan mukaan haitalliset ympäristövaikutukset tulee ehkäistä ennakolta. Ympäristönsuojelulain 7 §:n mukaan maaperää ei saa pilata ja 8 §:n mukaan pohjaveden pilaaminen on kielletty. (lupamääräys 4)

Lähialueelle leviävää hajua vähennetään kattamalla lypsykarjanavetan yhteydessä olevat lietesäiliöt vähintään kelluvalla katteella, mikäli hajuhaittoja ilmenee. Hajuhaitan syntymistä vähennetään täyttämällä säiliöt altapäin. Kuivalantala on määrätty katettavaksi, mikäli hajuhaittoja ilmenee. (lupamääräys 5)

Lannan levitystä varten on oltava riittävästi peltoalaa ylilannoituksen ja siitä aiheutuvan huuhtoutumisriskin välttämiseksi. Peltopinta-alavaatimus perustuu karjanlannan keskimääräiseen fosforisisältöön ja siitä saatavan fosforilannoituksen tasoon sekä ympäristöministeriön kotieläintalouden ympäristönsuojelusta 29.6.2009 antamaan ohjeeseen. Lannanlevitysalaa tulee olla vähintään yksi peltohehtaari 1,3 lypsylehmää, 2,5 sonnia, 3,5 hiehoa ja 11 alle kuuden kuukauden ikäistä vasikkaa kohden. Lannan levityksessä tulee lisäksi ottaa huomioon valtioneuvoston asetuksen (931/2000) kasvilajikohtaiset enimmäislannoitusmäärät.

Hakemuksessa on esitetyistä lannanlevityspelloista peltolohkot 03083, 01227 ja 00873 sijaitsevat Ahmasjärven Natura-alueen (FI1106002) välittömässä läheisyydessä. Koska samoja peltolohkoja koskee myös määräys pohjavesialueella tehtävästä lannanlevityksestä ja vesistöön jätettävästä suojavyöhykkeestä, voidaan todeta, että lupamääräysten mukaan kyseisille lohkoille voidaan levittää ainoastaan kuivikelantaa siten, että vesistöön jätettävän suojavyöhykkeen leveys on vähintään 10 metriä. Lannanlevityksestä ei katsota aiheutuvan sellaisia vaikutuksia, jotka merkittävästi heikentäisivät niitä luontoarvoja, joiden suojelemiseksi alue sisältyy Natura 2000 –verkostoon. (lupamääräys 6)

Lannan kuormausta, kuljetusta ja levitystä koskevat määräykset ovat tarpeen maaperän sekä pinta- ja pohjavesien pilaantumisen riskin sekä ympäristön yleiselle viihtyisyydelle ja ihmisten terveydelle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi. (lupamääräys 7)

Lanta tulee levittää sulaan, lumettomaan maahan suorien ravinnehuuhtoumien ehkäisemiseksi. Viljavuusanalyysiin, lannan ravinnesisältöön ja kasvin todelliseen ravinnetarpeeseen perustuvat levitysmäärät vähentävät ylilannoitusriskiä ja sen myötä ylimääräisten huuhtoutumiselle alttiiden ravinteiden määrää maassa. Muokkaamalla maa mahdollisimman pian, viimeistään vuorokauden kuluessa lannan levityksestä tai levittämällä lanta kasvustoon vähennetään ilmakehään aiheutuvaa typpikuormitusta ja naapureille lannan levityksestä aiheutuvaa hajuhaittaa. Viljeltäessä tulvanalaisia peltoja tulee ravinteiden ja lannan huuhtoutuminen vesistöön estää. Jättämällä vesistöjen ja valtaojien varsille lannoittamattomat vyöhykkeet estetään ravinteiden ja bakteerien pääsy vesistöön.

Lietelantaa tai muita nestemäisiä orgaanisia lannoitteita ei saa käyttää lannoitteena luokitelluilla pohjavesialueilla pohjavesien pilaantumisen riskin ehkäisemiseksi, ilman riittäviä selvityksiä siitä, ettei lietelannan ym. levittäminen pilaa pohjavettä. Pohjavesialueella tarkoitetaan pohjavesialueiden muodostumisalueita ja niiden suojavyöhykkeitä.

Hakemuksessa on esitetyistä lannanlevityspelloista peltolohkot 03083, 01227, 00873 ja 00874 sijaitsevat Hirsijärvi-Ahmaksen (11494052) vedenhankintaan tärkeällä pohjavesialueella. Hirsijärvi-Ahmaksen pohjavesialueella olevista peltolohkoista lohkot 01227, 00873 ja 003083 ovat osittain pohjavesialueen ulkorajan sekä pohjavesialueen varsinaisen muodostumisalueen välisellä vyöhykkeellä ja osittain varsinaisella muodostumisalueella. Varsinaisella muodostumisalueella oleva peltoala on karttatarkastelun perusteella noin yksi hehtaari. Peltolohko 00874 on kokonaisuudessaan pohjavesialueen ulkorajan sekä pohjavesialueen varsinaisen muodostumisalueen välisellä vyöhykkeellä. Peltolohkot 00127 ja 00128 sijaitsevat Rokuan (11494051) vedenhankintaan tärkeällä pohjavesialueella siten, että ne sijaitsevat pohjavesialueen ulkorajan sekä pohjavesialueen varsinaisen muodostumisalueen välisellä vyöhykkeellä.

Hakemuksen mukaan pohjavesialueella olevaa peltoa on yhteensä 11,04 hehtaaria. Edellä mainituista peltolohkoista lohko 00874 ei sisälly hakijan ilmoittamaan pinta-alaan, joten pohjavesialueelle olevan pellon kokonaispinta-ala on noin 17 hehtaaria. Hakemuksen mukaan eläinsuojan, jossa lanta käsitellään lietelantamenetelmällä, käyttöön tarvittava peltopinta-ala on noin 86 hehtaaria ja kuivikelannalla olevan eläinsuojan käyttöön tarvittava pinta-ala noin 27 hehtaaria. Esitetyn peltopinta-alan voidaan katsoa riittävän lupamääräyksen mukaiseen lannanlevitykseen. (lupamääräys 8)

Jaloittelun alueen tulee olla rakenteeltaan asianmukaisesti toteutettu siten, että pohjavesien pilaantumista ei synny ja päästöt pintavesiin voidaan ehkäistä. Jaloittelun alueen asianmukaisen toteutuksen varmistamiseksi suunnitelma tulee toimittaa valvontaviranomaisen hyväksyttäväksi.

Laitumille johtavien kulkuteiden puhdistaminen on tarpeen niiden liettymisen estämiseksi ja vesiensuojelun toteuttamiseksi. Maa- ja metsätalousministeriön rakentamismääräysohje MMM-RMO C4 edellyttää, että suunnittelussa otetaan huomioon rakennuksesta laitumelle johtavien kulkuteiden puhdistettavuus. Määräys vesistöön rajoittuvien peltolohkojen laidunnuksesta ja laiduntamisen välttämiseksi talousvesikaivojen ympärillä on annettu pinta- ja pohjavesien suojelemiseksi. Laidunalueiden hoito on tarpeen pintavesiin kohdistuvan kuormituksen estämiseksi. Rajoittamalla eläinten pääsyä laitumelta veteen, vähennetään suoraa ravinnekuormitusta vesistöön. (lupamääräys 9)

Määräykset on annettu jätteiden vähentämiseksi ja roskaantumisen ja öljyvahinkojen estämiseksi. Jätteen haltijan on jätelain 12 §:n mukaan oltava selvillä jätteen alkuperästä, määrästä, lajista, laadusta ja muista jätehuollon järjestämiselle merkityksellisistä jätteen ominaisuuksista sekä jätteen ja jätehuollon ympäristö- ja terveysvaikutuksista ja tarvittaessa annettava näitä koskevat tiedot muille jätehuollon toimijoille. Haitallisten aineiden maaperään, vesiin ja viemäriin pääsyn estämiseksi sekä maaperän pilaantumisen estämiseksi on tarpeen antaa määräys jätteiden, kemikaalien ja polttoaineiden varastoinnista. Hakemuksen mukaan kemikaalit varastoidaan viemäroidyissä tilassa. (lupamääräykset 10 ja 11)

Jätelain 8 §:n mukaan kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava seuraavaa etusijajärjestystä: Ensisijaisesti on vähennettävä syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta. Jos jätettä kuitenkin syntyy, jätteen haltijan on ensisijaisesti valmistettava jäte uudelleenkäyttöä varten tai toissijaisesti kierrätettävä se. Jos kierrätys ei ole mahdollista, jätteen haltijan on hyödynnettävä jäte muulla tavoin, mukaan lukien hyödyntäminen energiana. Jos hyödyntäminen ei ole mahdollista, jäte on loppukäsitteltävä. Toimittamalla vaaralliset jätteet asianmukaiseen käsittelyyn, voidaan

vähentää niiden aiheuttamia riskejä terveyteen ja ympäristöön. (lupamääräys 12)

Tilalla kuolleiden eläinten asianmukaisella hävittämisellä varmistetaan ympäristöhygienian yleisten vaatimusten täyttyminen sekä ehkäistään mahdollisten eläintautien leviäminen tilan ulkopuolelle. Eläinperäinen jäte on käsiteltävä EY:n eläinperäisiä sivutuotteita koskevan asetuksen mukaisesti laitoksessa, jolla on lupa vastaanottaa ja käsitellä eloperäisiä jätteitä. (lupamääräys 13)

Toiminnanharjoittajan kirjanpito- ja raportointivelvoite eläinsuojan toiminnan osalta on annettu viranomaisen tiedonsaannin turvaamiseksi ja valvonnan järjestämiseksi. Toiminnasta saamiensa tietojen perusteella viranomainen voi seurata toiminnan lainmukaisuutta ja luvassa annettujen määräysten noudattamista. Lannan vastaanottosopimuksilla ja levitysalojen raportoinnilla varmistetaan, että käytettävissä oleva peltoala ja sopimukset kattavat tilalla vuodessa muodostuneen lannan määrän. Valtioneuvoston asetus (931/2000) edellyttää vähintään viiden vuoden välein tehtävää lanta-analyysia. (lupamääräys 14)

Luvassa on annettava tarpeelliset määräykset toimista, joilla ehkäistään, vähennetään tai selvitetään pilaantumista, sen vaaraa tai pilaantumisesta aiheutuvia haittoja. Ympäristönsuojelun tason ylläpitäminen ja mahdollisimman tehokkaiden haittojen torjuntakeinojen soveltaminen edellyttävät päästöjen ja ympäristövaikutusten jatkuvaa seurantaa ja ympäristönsuojelutoimien kehittämistä. Mikäli ympäristönsuojelun tavoitteita ei saavuteta tai toiminnasta syntyy ennalta arvaamattomia ympäristövaikutuksia, toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä erityisiin toimenpiteisiin ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi tai poistamiseksi. (lupamääräys 15)

Ilmoitusvelvollisuus poikkeuksellisista tilanteista on määrätty viranomaisten tiedonsaannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisten annettavien viranomaisohjeiden vuoksi. Määräys välittömiin torjuntatoimenpiteisiin ryhtymisestä päästöjen torjumiseksi on annettu välittömän pilaantumisen ehkäisemiseksi ja poikkeuksellisista päästöistä aiheutuvien haittojen minimoimiseksi. Ympäristönsuojelulain 62 §:n mukaan toiminnasta vastaavan on tehtävä ilmoitus valvontaviranomaiselle mm. onnettomuudesta, tuotantohäiriöstä aiheutuvasta päästöstä tai syntyvästä jätteestä, josta voi aiheutua välitöntä tai ilmeistä ympäristön pilaantumisen vaaraa. (lupamääräys 16)

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisen kautta voi tulla mahdollisuuksia vähentää päästöjä olennaisesti ilman kohtuuttomia kustannuksia. Luvan haltijalla on yleinen selvilläolovelvollisuus mm. toimintansa haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltamista kotieläintalouteen on tarkasteltu Suomen ympäristökeskuksen julkaisussa "Paras käytettävissä oleva tekniikka kotieläintaloudessa, SY564". (lupamääräys 17)

Käyttöönottoilmoituksen avulla varmistetaan toiminnan lupamääräysten mukaista toteuttamista ja näin helpotetaan valvontaa. Toiminnan olennaisista muutosta koskevan ilmoitusvelvollisuuden perusteella varmistetaan tiedonkulku ympäristöviranomaiselle niin, että ilmoituksen perusteella voidaan tarkastella muutoksen vaikutuksia voimassaoleviin lupamääräyksiin ja arvioida mahdollisen uuden ympäristöluvan tarvetta. (lupamääräys 18)

VASTAUS LAUSUNTOIHIN

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunto on otettu huomioon siten, että lupamääräyksessä 6 on määrätty, että toiminnalla ei saa heikentää Ahmasjärven Natura-alueen luontotyyppien tilaa. Lietelannan, virtsan ja muiden jätevesien levittämisestä pohjavesialueille on annettu lupamääräys 8. Lupamääräyksessä 9 on määrätty menettelytavat jaloittelutarhan perustamiseksi. Samassa määräyksessä on myös määrätty, että eläinsuojasta laidunalueelle johtavien kulkuteiden tulee olla kovapohjaisia ja niille kertyvä lanta tulee poistaa säännöllisesti. Lupamääräyksessä 17 on määrätty, että toiminnanharjoittajan tulee olla riittävästi selvillä toimialaansa liittyvän ympäristön kannalta parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä ja vaurduttava sen käyttöönottoon. Vesiensuojelu on otettu huomioon lupamääräyksissä 3, 4, 6–13, 15 ja 16.

Utajärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto on otettu huomioon siten, että lupamääräyksessä 6 on määrätty, että toiminnalla ei saa heikentää Ahmasjärven Natura-alueen luontotyyppien tilaa. Lannanlevityksestä pohjavesialueilla on määrätty lupamääräyksessä 8.

Luvan voimassaolo

Lupa on voimassa toistaiseksi.

Tarvittaessa aluehallintovirasto voi ympäristönsuojelulain 58 §:ssä säädettyjen edellytysten täytyessä muuttaa aikaisempaa lupaa tai ympäristönsuojelulain 59 §:ssä säädettyjen edellytysten täytyessä peruuttaa luvan valvontaviranomaisen aloitteesta.

Lupaviranomainen voi määrätä, että lupa raukeaa, jos toimintaa tai sen aloittamisen kannalta olennaisia toimia ei ole aloitettu viiden vuoden kuluessa luvan lainvoimaiseksi tulosta.

Lupamääräysten tarkistaminen

Luvan saajan on viimeistään vuoden 2024 tammikuun loppuun mennessä jätettävä Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle hakemus lupamääräysten tarkistamiseksi. Mikäli hakemusta ei tehdä määräajassa, aluehallintovirasto voi määrätä luvan raukeamaan.

Hakemukseen on liitettävä muiden selvitysten ohella riittävää asiantuntemusta käyttäen selvitys parhaan käyttökelpoisen tekniikan käyttöönotosta ja mahdollisuuksista eläinsuojan toiminnasta aiheutuvien ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi. Hakemuksessa tulee olla selvitykset toiminnan laajuudesta ja käytössä olevista ympäristönsuojeluratkaisuista. Hakemuksessa on lisäksi esitettävä eläinsuojan toimintaa koskeva kirjanpito vuodelta 2023.

Korvattava päätös

Tämä päätös korvaa lainvoimaiseksi tultuaan Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen 26.6.2006 Jukka ja Marja Lotvoselle antaman ympäristöluvapäätöksen Dnro PPO-2006-Y-48-131.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös on täytäntöönpanokelpoinen sen saatua lainvoiman.

LUPAA ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tämän luvan määräyksiä ankarampia tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, ympäristönsuojelulain 56 §:n mukaisesti on noudatettava asetusta.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (86/2000) 6, 8, 41–43, 45, 52, 55, 56 ja 100 §:t

Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920) 17 §

Jätelaki (646/2011) 8, 12, 13, 29 ja 72 §:t

Valtioneuvoston asetus maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta (931/2000)

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Ratkaisu

Lupa-asian käsittelymaksu on 4 570 euroa.

Lasku lähetetään Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta Joensuusta.

Perustelut

Ympäristönsuojelulain 105 §:n mukaan lupahakemuksen käsittelystä peritään maksu, jonka suuruutta määrättäessä noudatetaan, mitä valtion maksuperustelaissa (150/1992) ja sen nojalla annettavassa valtioneuvoston asetuksessa tai ympäristöministeriön asetuksessa säädetään.

Aluehallintoviraston maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1092/2013) 8 §:n 2 momentin mukaan suoritteesta, jota koskeva asia on tullut vireille ennen asetuksen voimaantuloa, peritään maksu asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan.

Aluehallintovirastojen maksuista vuosina 2012 ja 2013 annetun valtioneuvoston asetuksen (1572/2011) liitteen maksutaulukon mukaan muun eläinsojan lupahakemuksen käsittelystä perittävä maksu on 4 570 euroa.

Toiminnan olennaista muuttamista koskevan lupahakemuksen käsittelystä peritään maksu, jonka suuruus on 50 prosenttia taulukon mukaisesta maksusta. Jos kuitenkin asian käsittelyn vaatima työmäärä vastaa uudelta toiminnalta vaadittavan luvan käsittelyä, peritään taulukon mukainen maksu. Lupahakemuksen käsittelyn vaatima työmäärä on vastannut uudelta toiminnalta vaadittavan luvan käsittelyä.

Oikeusohjeet

Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastojen maksuista vuosina 2012 ja 2013 (1572/2011)

Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastojen maksuista vuosina 2014 ja 2015 (1092/2013)

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Juha Anttila

Mari Sallmén

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Juha Anttila. Asian on esitellyt ympäristöylitarkastaja Mari Sallmén.

Tiedustelut: asian esittelijä, puh. 0295 017 666 tai vaihde 0295 017 500.

MS/am

Liite

Valitusosoitus

Päätös

Hakija

Päätös tiedoksi

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus / Ympäristö ja luonnonvarat
Utajärven kunta
Utajärven kunta / Ympäristönsuojeluviranomainen
Suomen ympäristökeskus

VALITUSOSOITUS

- Valitusviranomainen** Pohjois-Suomen aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Valituskirjelmä on toimitettava liitteineen Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon.
- Valitusoikeus** Valituksia päätöksen johdosta voivat esittää ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, ELY-keskukset, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ja muut yleistä etua valvovat viranomaiset.
- Valitusaika** Valitusaika päättyy **19.2.2014**, jolloin valituksen on viimeistään oltava perillä Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa.
- Valituksen sisältö** Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava
- aluehallintoviraston päätös, johon haetaan muutosta
  - valittajan nimi ja kotikunta
  - postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi)
  - miltä kohdin aluehallintoviraston päätökseen haetaan muutosta
  - mitä muutoksia aluehallintoviraston päätökseen vaaditaan tehtäväksi
  - perusteet, joilla muutosta vaaditaan
  - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla)
- Valituksen liitteet** Valituskirjelmään on liitettävä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
  - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta
  - jäljennös valituskirjelmästä (jos valituskirjelmä toimitetaan postitse)

Valituksen toimittaminen Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon

Valituskirjelmä on toimitettava Pohjois-Suomen aluehallintoviraston kirjaamoon. Valituskirjelmän on oltava perillä **määräajan viimeisenä päivänä** ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräjän viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston yhteystiedot

käyntiosoite:	Linnankatu 1–3
postiosoite:	PL 293, 90101 Oulu
puhelin:	vaihde 0295 017 500
telekopio:	08 - 3140 110
sähköposti:	kirjaamo.pohjois@avi.fi
aukioloaika:	klo 8–16.15

- Oikeudenkäyntimaksu** Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräisiä tapauksista, joissa maksua ei peritä.